

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002366

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-07-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овдійчук Віта Анатоліївна

2. Vita A. Ovdiihuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 15-08-2024

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Математика

Місце роботи здобувача: ПВНЗ "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"

Код за ЄДРПОУ: 24171048

Місцезнаходження: вул. Степана Дем'янчука, 4, Рівне, Рівненський р-н., 33027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 70.145.019

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.35.07, 14.35.09

Тема дисертації:

1. Розвиток критичного мислення майбутніх учителів інформатики у процесі фахової підготовки
2. Development of the Future Computer Sciences Teachers' Critical Thinking in the Process of Professional Training

Реферат:

1. У дослідженні розглянуто й узагальнено теоретичні положення проблеми розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики у процесі фахової підготовки. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: уперше: визначено і теоретично обґрунтовано педагогічні умови розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики (активізація пізнавальної мотивації, спрямованої на підвищення рівня критичного мислення у майбутніх учителів інформатики засобами інформаційно-комунікаційних технологій; реалізація дидактико-розвивального потенціалу фахових дисциплін шляхом наповнення їх

змісту проблемними завданнями, інтерактивними методами навчання з урахуванням особливостей критичного мислення; створення рефлексивного освітнього середовища на основі суб'єкт-суб'єктних відносин «викладач-студент» між викладачем і студентом) та розроблено структурно-функціональну модель розвитку означеного виду мислення у процесі фахової підготовки майбутніх учителів інформатики, що охоплює взаємопов'язані блоки: цільовий (мета, завдання, соціальне замовлення), теоретико-методологічний (методологічні підходи та принципи, сукупність педагогічних умов розвитку критичного мислення), змістово-процесуальний (фахові дисципліни, технології, методи, форми, фази, які реалізуються під час освітнього процесу на різних етапах розвитку критичного мислення), результативно-оцінювальний (критерії та рівні розвитку критичного мислення, очікуваний результат); удосконалено: критерії та показники рівнів розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики, умови підвищення якості розвитку критичного мислення у процесі фахової підготовки майбутніх учителів інформатики; уточнено сутність понять «критичне мислення», «розвиток критичного мислення», «педагогічні умови розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики»; подальшого розвитку набули зміст, форми і методи організації навчальної, самостійної та індивідуальної роботи, спрямованої на розвиток критичного мислення майбутніх учителів інформатики у процесі фахової підготовки; діагностичні методики оцінки рівня критичного мислення майбутніх учителів інформатики у процесі фахової підготовки. Практичне значення одержаних результатів полягає у створенні й упровадженні в практику методичних рекомендацій «Розвиток критичного мислення майбутніх учителів інформатики: теоретико-практичний аспект»; упровадженні діагностичного інструментарію для визначення рівня розвитку критичного мислення; розробці творчо-пошукових, дослідницьких завдань, завдань для самостійної роботи, групових та лабораторних занять з дисциплін «Методика навчання інформатики», «Вибрані питання шкільного курсу інформатики», «Шкільний курс математики та інформатики»; доповненні змісту фахових дисциплін зі спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика).

2. The research examines and summarizes the theoretical provisions of the problem of the future teachers' critical thinking development, in particular computer sciences teachers, in the process of their professional training. The scientific novelty of the obtained results is that: for the first time, the pedagogical conditions for the future computer sciences teachers' critical thinking development are studied and substantiated theoretically (activation of cognitive motivation aimed at increasing the level of the future computer sciences teachers' critical thinking by means of information and communication technologies; realization of the didactic and developmental potential of professional disciplines by filling their content with problematic tasks, interactive teaching methods taking into account features of critical thinking; creation of a reflexive educational environment based on subject-subject relations «teacher-student» between teacher and student) and a structural-functional model of the development of this type of thinking in the process of professional training, which includes interrelated and mutually determined blocks: target (goal, task, social order) was developed, theoretical and methodological (methodological approaches and principles, a set of pedagogical conditions for the critical thinking development), content-process (professional disciplines, technologies, methods, forms, phases that are implemented during the educational process at different stages of development of critical thinking), result-evaluative (criteria and levels of development of critical thinking, expected result); the criteria and indicators of the levels of development of critical thinking of future computer sciences teachers, the conditions for improving the quality of the development of critical thinking in the process of the future computer sciences teachers' professional training have been improved; the essence of the concepts «critical thinking», «development of critical thinking», «pedagogical conditions for the future computer sciences teachers' critical thinking development» was clarified; the content, forms and methods of organizing educational, independent and individual work aimed at the future computer sciences teachers' critical thinking development in the process of professional training and diagnostic methods of assessing the level of critical thinking of future computer sciences teachers in the process of professional training acquired further development. The practical significance of the obtained results is in the creation and implementation in practice of methodical recommendations «Development of the future computer sciences teachers' critical thinking: theoretical and practical aspect»; implementation of diagnostic tools for determining

the level of critical thinking development, the form of a questionnaire; development of creative and research tasks, tasks for independent work, group and laboratory classes in the disciplines of the speciality 014 Secondary Education (Computer Sciences) «Methods of teaching computer sciences», «Selected questions of the school computer science course», «School course of mathematics and computer sciences»; additions to the content of professional disciplines according to the direction of training 014 Secondary education (Computer Sciences).

Державний реєстраційний номер ДіР: 0118U001567 0120U104278

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Овдійчук, В. (2020). Філософські основи поняття «критичного мислення». *Нова педагогічна думка*, 4 (104), 118–120. <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2020-104-4-118-120>
- Овдійчук, В. (2021c). Структурно-компонентний аналіз поняття «критичне мислення» у психолого-педагогічному дискурсі. *Освітні обрії*, 1 (52), 22–27. <https://doi.org/10.15330/obrii.52.1.22-27>
- Овдійчук, В. (2021e). Дидактико-розвивальний потенціал фахових дисциплін для розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2 (41), 271–277. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/41-2-41>
- Овдійчук, В. А. (2023b). Педагогічні умови розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики у процесі фахової підготовки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 86, 223–228. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2023.86.40>
- Овдійчук, В. А. (2023c). Структурно-функціональна модель розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики у процесі фахової підготовки. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: Реалії та перспективи*, 1 (92), 92–95. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.1.19>
- Овдійчук, В. (2023f). Результати педагогічного експерименту з розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики у процесі фахової підготовки. *Педагогічний дискурс*, 34, 42–47. <https://doi.org/10.31475/ped.dys.2023.34.06>
- Овдійчук, В. А. (2024a). Рефлексія як важливий складник критичного мислення та особливості її формування. *Інноваційна педагогіка*, 2 (67), 137–140. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/67.2.27>
- Овдійчук, В. А. (2021a). Особливості професійної підготовки майбутніх учителів інформатики. *Традиції та новації у сфері педагогіки та психології. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* (с. 113–116). Київ: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського.
- Овдійчук, В. А. (2021b). Компетентнісні задачі як засіб розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики. В О. І. Шапран (Ред.), *Стратегії та технології навчання молоді і дорослих: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* Переяслав (с. 130–135). Домбровська Я. М.
- Ovdiihuk, V. (2021d). Critical thinking of it teachers as important component of their professional competence. *Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej. Częstochowa, Poland*. 2(45), 105–113. <https://doi.org/10.23856/4511>
- Овдійчук, В. А. (2021f). Розвиток критичного мислення майбутніх учителів інформатики за допомогою ментальних карт. *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: Досвід, тенденції, перспективи: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* Тернопіль (с. 29–32).

- Овдійчук, В. (2022a). Методологічні основи розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики. Knowledge. Education. Law. Management, 3(47), 10–15. <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.3.2>
- Овдійчук, В. А. (2022b). Критерії, показники та рівні розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики у процесі фахової підготовки. Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI ст.: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Рівне-Львів-Торунь (с. 155–158). Liha-Pres.
- Овдійчук, В. А. (2022c). Потенціал проблемного методу у підготовці майбутніх учителів інформатики. Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: Досвід, тенденції, перспективи: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Тернопіль (с. 153–155).
- Овдійчук, В. А. (2023d). Особливості створення рефлексивного освітнього середовища для розвитку критичного мислення. Педагогіка і психологія в сучасному світі: Вектори взаємодії: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Влоцлавек, Польща (с. 58–60). «Baltija Publishing». <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-332-3-15>
- Овдійчук, В. А. (2023e). Педагогічні умови формування установки на критичне мислення майбутніх учителів інформатики. Інноваційні дослідження та перспективи розвитку науки і техніки у XXI ст.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. до 30-річчя Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». Рівне (Ч.1., с. 195–197). <https://doi.org/10.5281/zenodo.8421029>
- Овдійчук, В. А. (2019a). Розвиток критичного мислення на уроках інформатики в закладі загальної середньої освіти. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ, 2(22), 118–128.
- Овдійчук, В. А. (2019b). Особливості підготовки майбутніх учителів до розвитку критичного мислення молодших школярів під час вивчення інформатики. Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів: матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. Рівне (с. 210–212). РВЦ МЕРУ імені академіка Степана Дем'янчука.
- Овдійчук, В. А. (2023a). Розвиток критичного мислення: теоретико-практичний аспект: Методичні рекомендації. Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука.
- Овдійчук, В. А. (2024b). Методичні рекомендації з розвитку критичного мислення майбутніх педагогів у процесі самостійної роботи з дисципліни «Шкільний курс математики та інформатики» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика). Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U001567 0120U104278

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кришук Богдан Степанович

2. Bogdan S. Kryshchuk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клочко Оксана Віталіївна

2. Oksana V. Klochko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: вул. Острозького, буд. 32, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карабін Оксана Йосифівна

2. Oksana Y. Karabin

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романишина Людмила Михайлівна

2. Liudmyla M. Romanyshyna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Суховірський Олег Васильович

2. Oleh V. Sukhovirskyi

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Галус Олександр Мар'янович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Галус Олександр Мар'янович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Крищук Б.С.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна